

عنوان مقاله:

مکتب کتاب آرائی مشهد و نقش آن در توسعه نگارگری عصر صفوی

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 11، شماره 40 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

شکیبا احمدی - کارشناس ارشد، گروه پژوهش هنر، دانشکده هنر، دانشگاه نیشابور، ایران

فرزانه فرخفر - استادیار، گروه ارتباط تصویری، دانشکده هنر، دانشگاه نیشابور، ایران

خلاصه مقاله:

مکتب کتاب آرائی مشهد یکی از مهم ترین مکاتب هنری عصر صفوی در نیمه دوم قرن دهم هجری قمری است که در کتابخانه شاهزاده ابراهیم میرزای صفوی، حاکم مشهد، شکل گرفت. مصورسازی مضامین عرفانی بکر و ارزشمندی همچون آثار عبدالرحمن جامی، که با توجه بسیار در این مکتب مصور شد و همچنین، بهره گیری از الگوهای تصویری جدید، بر گسترش نگارگری عصر صفوی در دیگر مکاتب معاصر آن روزگار تاثیرگذار بود. این پژوهش با توجه به این نکته که مکتب کتاب آرائی مشهد در سایه ارادت اصحاب هنر به آستان قدس رضوی، تحت حمایت حکمران ادیب و هنردوست عصر صفوی، شاهزاده ابراهیم میرزا در نیمه دوم قرن دهم هجری قمری شکل گرفت، بر آن است تا میزان گسترش ویژگی های نگارگری عصر صفوی اواخر قرن دهم را در دیگر مکاتب آن عصر، شامل مکتب قزوین و مکتب شیراز بررسی نماید. پرسش این است: مکتب کتاب آرائی مشهد تا چه میزان بر توسعه نگارگری عصر صفوی در قرن دهم هجری قمری تاثیرگذار بوده است؟ و بیشترین اقتباس از سوی کدام مکتب انجام شده است؟ پراساس یافته های پژوهش، مکتب کتاب آرائی مشهد، علیرغم عمر کوتاهش، به سرعت رشد یافته و نقش مهمی بر توسعه مضامین نو و الگوهای ساختاری جدید در مکاتب درباری و تجاری ایران در نیمه دوم قرن دهم هجری قمری داشته است؛ از این بین، بیشترین الهام پذیری از ویژگی های مضمونی، تصویری و ساختاری نگارگری مکتب مشهد در نسخ مصور مکتب شیراز دیده می شود. روش پژوهش تحلیلی-تطبیقی و شیوه ی گردآوری اطلاعات کتابخانه ای-اسنادی است.

کلمات کلیدی:

عصر صفوی، نگارگری، مکتب مشهد، مکتب قزوین، مکتب شیراز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030439>

